

Қазақстан Республикасы Президентінің жүлдесі үшін Халық спорты ойындарының тарихы 1998 жылдан бастау алып отыр. Бұл ойындар тұңғыш рет Астана қаласында өткізілген.

Маусым айының 21-27 күндері М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің спорт сарайында

Жайық өңіріндегі дүбірлі дода

Елбасының жүлдесі үшін Халық спорты ойындарының мақсаты: Қазақстан Республикасында ұлттық спорт түрлері мен халық ойындарын дамыту және кеңінен тарату; дене шынықтыру және спорт құралдары арқылы салауатты өмір салтының қағидаттарын енгізу; республика тұрғындарын денешынықтыру және спортпен жүйелі түрде айналысуға көптеп тарту; өскелең ұрпаққа ата-аналары үлгісінде тәрбие беру, тығыз отбасылық қарым-қатынастың негізі болатын командалық рухты қалыптастыру; бұқаралық спорт пен халық ойындарының әлеуетін Елбасының республика тұрғындарының арасындағы достық пен өзара сенімді одан әрі арттыру бағытындағы саясатын тиімді жүзеге асыру үшін қолдану.

Республикалық деңгейде өткен бұл жарыс жоғары бағаланып, ұзақ мерзімге қаралған кешенді спорттық іс-шаралар жоспарына енгізіліп, жарысты 4 жылда бір рет өткізу ұйғарылған. Бұған дейін Талдықорған мен Павлодарда желбіреген жарыс жалауы биыл жайық өңірінен орын алды. Төрт жылда бір рет әр өңірде өтетін дүбірлі спорт додасының биылғы ерекшелігі де Астана күні мерекесімен орайлас өткізілуінде.

Астана қаласынан келген Спорт комитеті төрағасының орынбасары, бас төреші М.Ә.Сапашевтың айтуынша, шараның басты мақсаты - халықтық ойындарды көпшілікке тарату және дамыту. Әсіресе, отбасылық жарыстар бүтін бір шаңырақты спортқа ден қоюына жетелейді. Елбасы Жолдауына сәйкес осындай жарыстарды жиі өткізу арқылы спортпен айналысатын көпшіліктің қатарын арттыруға болады. Сонымен қатар бұқаралық спорт пен халықтық ойындар Қазақстанды мекендейтін ұлт пен ұлыстар арасындағы достықтың нығая түсуіне септігін тигізеді.

БҚО Туризм және спорт басқармасының бастығы М.Оңағанов: «Бұл Елбасы жүлдесі үшін өткізіліп отырған жарыс биыл Орал қаласынан орын алды. Спорт басқармасының басшылығымен, жаттықтырушылармен жарыс жоғары деңгейде ұйымдастырылып, жақсы өтті. Жарыс спорттың 14 түрі бойынша барлық спорттық құрал-жабдықтармен қамтамасыз етілді. Жарыс спортшылары жарысқа

жоғары дайындықпен қатынасты. Келешекте де еліміздің осындай игі шарасы дәстүрге айналып, жалғасын тапса, жас жеткіншектердің, халықтың да дене шынықтыруына септігін тигізеді. Жарыс спортшыларын дайындау жұмысы алдағы күнде тоқтатылмайды, республикалық, халықаралық жарыстарда жоғары жетістіктерге жету үшін мақсатты түрде жалғаса беретін болады. Жарыста спортшылар сергектік күш жинап, жаңа әсер алды», - дейді өз ойын білдіріп.

Спорттың 14 түрінен оздырылған сайысқа еліміздің 14 облысы мен Астана, Алматы қалаларынан барлығы 2 мыңнан астам спортшы қатысты. Астана қаласынан бастау алған айтулы жарыс өткен жылдар ішінде нағыз қазақстандық олимп

өткен айтулы шараның волейболдан қыздар арасындағы сайысында 10 команда қатысып, облысымыздың намысын қорғаған М.Өтемісов атындағы БҚМУ қыздар құрама командасы 2 орынға қол жеткізсе, ұлдар арасында оздырылған тамаша ойын нәтижесінде 13 команданың ішінен батыс-қазақстандық ұлдар құрама командасы 1 орынға ие болды.

Ал шілденің 3 мен 6 аралығында ұйымдастырылған жарыс қорытындысында ептілігімен, күштілігімен дараланған Батыс Қазақстан облысының құрамасы 266 ұпаймен Жеңіс тұғырынан көріне білді. Батыс қазақстандықтар волейбол, шағын футбол, дойбы, самбо, отбасылар арасындағы жарыстарда топ жарса, қостанайлықтар 214 ұпаймен 2 орын, ал шығыс

пиадаға айналды десе де болады.

Қазақстан Республикасының Президентінің жүлдесі үшін өткен тартысты сайыс барысында Қазақстанның әр өңірінен келген екі мыңдай спортшы Орал қаласының спорт алаңдары мен спорт залдарында, сондай-ақ М.Өтемісов атындағы БҚМУ спорт сарайында волейбол, стритбол, футбол, үстел теннисі, шахмат, дойбы, армрестлинг, гир спорты, бильярд спорты, ұлттық спорт түрлері – қазақ күресі мен тоғызқұмалақ, спорттық отбасылар арасындағы жарыстар, самбо күресі, президенттік көп сайыстан үздік атану үшін бар күш-жігерлерін салды. 14 түрлі сайыстың ішінде қазақша күрес, қол күресі, тоғызқұмалақ тәрізді ұлттық спорт түрлері бойынша да жүзден жүйріктері анықталды.

қазақстандықтар 205 ұпаймен 3 орынға ие болды. Үш күнге созылған сайыста спорттың әр түрі бойынша үздік нәтиже көрсеткен спортшыларға лайықты құрмет көрсетілді.

Қазақстанның әр өңірінен келіп қатынасқан командалардың барлығы да жүлдесіз қалған жоқ. Ал жайық жерінде өткен байрақты бәсекеде облыс намысын қорғаған батыс қазақстандықтар жарыс жеңімпазы атанды.

Шараның салтанатты жабылу рәсімінде Қазақстан Республикасының Президентінің Жүлдесі үшін халықтық спорт ойындарының жалауы Шығыс Қазақстан облысының командасына табыс етілді. Енді 4 жылдан кейін спорт мерекесі шығыс өңірінде өтетін болады.

Өз тілшіміз.

п Еңбек демалысында

Жастардың бойынан күш-жігер мен тың ойлар әркез табылатыны белгілі. Студенттік шақ көңілді жарыстар, шығармашылық конкурстар, кездесулер мен әсерлі кештерімен есте қалады. Міне осындай студент-жастарға арналған шараның бірі - 2005 жылы Қазақстан Республикасы Президентінің бастамасы бойынша, қатары жыл сайын ұлғайып келе жатқан, студенттік құрылыс жасағы дәстүрлі өз жалғасын тауып келеді.

ЖІТЕРЛІ ЖАСТАР

Батыс Қазақстан облысында оқу аяқталысымен студенттердің құрылыс жасағы мен «Жасыл ел» жасағының жазғы еңбек семестрлері басталды.

Бұл - облыстағы алтыншы еңбек семестрі. Оған жаз бойы елді-мекендердің абаттандыру мен көгалдандыру жұмыстарына, әлеуметтік нысандардың құрылысы мен жөндеу жұмыстарына қаламыздағы ЖОО, колледж, лицей және жұмыссыз жастар қамтылған. Құрылыс және жөндеу жұмыстарымен барлығы 765 жас жұмыс жасаса, оның 86 студенті біздің оқу орнынан.

Студенттік құрылыс жасағының басты ерекшелігі – тәрбиелік мәні бар, болашақ мамандарды ұжымда жұмыс істеуге, отансүйгіштікке, талапшылдыққа, жауапкершілікті сезінуге, төзімділікке, студенттік жалынды жастық шағын еңбекпен ұштастыра отырып, есте қаларлықтай көңілді өткізуге үйретеді.

Бұл шын мәнінде студенттер үшін мектеп болып табылады. Демалыс мерзімінде студент жастардың жұмыспен қамтылуын ұйымдастыру бағытында М.Өтемісов атындағы БҚМУ студенттері де студенттік құрылыс жасағымен және «Жасыл ел» жасағымен ат салысты.

«Орал-Строй» құрылыс компаниясымен келісімшарт жасасқан құрамында 20 студенті бар «Атамекен» командасы ай жағарым уақыт ішінде өздеріне берілген тапсырмаларын тиянақты орындап шықты.

«Атамекен» студенттік жасағы қаламыздағы халыққа қызмет көрсететін антологиялық диспансер ғимаратының құрылысында болған. Оларға әр-түрлі жұмыс бағыттарымен, қоқыстарды тазалау, уатылған тастарды, қоқыстарды зембилмен сыртқа шығару, босатылған темірлерді текшелеу, тастарды жинау, жер қазу тәрізді жұмыстарымен көмек көрсеткен. Сол сияқты алинекс, цемент, клей, құрылысқа қажетті құрал-жабдықтарын үйдің әр қабатына жеткізу.

Күннің аптап ыстығында жер қазып,

ауыр қапшықтарды көтеріп тасу, қоқыстардан тазарту арине 8 сағат бойы студент жастар үшін қиын жұмыс екені белгілі.

«Біз 22 шілдеден бастап жұмысқа кірістік. Таңертеңгі сағат 8.00-де басталған жұмыс кешкісін 17.00-ге дейін жалғасты. Сағат 13.00.-14.00. дейін түскі үзіліс. Әр күн сайын әр түрлі жұмыстар тапсырылып отырды, соған байланысты студенттер бөлініп, жер қазу, цемент езу, басқа да берілген жұмыстарды атқарды. Студенттер келісімшартқа отырғаннан кейін жұмысты ауыр-жеңіл деп қараған жоқ, барлығына бір кісідей, ұйымшылдықпен атсалыстық. Тек соңғы кезеңде ғана студенттер шаршап кетті. Өйткені, 5 қабатқа да кафель, 70 кг

лып отырған университет басшылығына «Атамекен» СҚЖ атынан алғысымызды айтамын», дейді Экономика және басқару институтының ақпараттық жүйе мамандығының 4 курс студенті, Бокейорда ауданы, Сайхын ауылының М.Маметова атындағы орта мектебінің түлегі, «Атамекен» СҚЖ командирі Каресов Медет Болатұлы.

Дерек көздері бойынша 1955 жылы 6 қыркүйекте КСРО Жоғарғы Кеңес Президиумының «Жыл сайын «Құрылысшылар күні» мерекесін атап өту туралы» Жарлығы шыққан. Соған сәйкес құрылысшылар күні алғаш рет 1956 жылы 12 тамызда КСРО-да мерекеленген. Ал қазіргі таңда құрылысшылар күні Қазақстанда ҚР Президенті Н.Назарбаевтың 2003 жылдың 15 қарашасындағы жарлығына сәйкес тамыздың екінші жексенбісінде аталып өтіледі.

Бүгінгі күні, қолданысқа берілетін нысандардың сапасын арттыру, жоба және құрылыс жұмыстарына заманауи, ғылыми құрылыстық технологияларды енгізу, бәсекеге қабілетті құрылыс жабдықтарын өндіруді жандандыру – бүгінгі күннің талабы. Осындай заман талабына сай игі іс істеп, қаламыздың келбетін жақсарту үшін, құрылыс саласының дамуы үшін құрылысшылардың, жобалаушылардың, сәулетшілердің, құрылыс жабдықтарының өндірісі қызметкерлерінің бірлескен еңбегін айтып жеткізу қиын. Кәсіби мереке күні қарсаңында құрылысшылар еңбектеріне жеміс, дендеріне саулық, жаңа жетістікке жете берулеріңізге тілектестік білдіреміз.

Өз тілшімізден.

ЮРОВ О.В.,
руководитель отдела внутренней
и внешней оценки ЗКГУ

АККРЕДИТАЦИЯ

Западно-Казакстанского государственного университета им. М. Утемисова

Тридцатого июня 2010 года состоялось заседание Высшего экспертного совета Национального аккредитационного центра Республики Казахстан, на котором было принято решение об аккредитации Западно-Казакстанского государственного университета им. М. Утемисова.

Аккредитация образовательных учреждений - новая процедура для нашей республики, и ее внедрение связано с вхождением Казахстана в мировое образовательное пространство, что Нурсултан Абишевич Назарбаев определил как одно из стратегических направлений развития. Действующая в стране система государственной аттестации высших учебных заведений позволила сформировать нормативно-законодательную базу образования и обеспечить строгое соблюдение квалификационных и лицензионных требований в этой сфере. Объединение и укрупнение ряда институтов и университетов, внедрение новой философии образования и технологий обучения, признание казахстанского образования и науки в мире - вот основные результаты деятельности этой системы.

Однако в настоящее время требования, связанные с повышением качества образования исходят из того, что уровень и квалификацию образовательных учреждений должны определять основные потребители образовательных услуг - работодатели, абитуриенты и их родители, студенты и выпускники. То есть, контроль за качеством образовательных услуг должен быть передан из государственной сферы независимым общественным организациям, что соответствует сложившейся мировой практике. Задачами внедрения процедур аккредитации организаций образования являются: - повышение конкурентоспособности национальной системы высшего образования; - совершенствование качества профессиональной подготовки студентов; - защита интересов общества и прав потребителей, путем предоставления достоверной информации о качестве образовательных услуг.

С учетом этого основная цель национальной модели аккредитации Казахстана видится в создании системы обеспечения и оценки качества высшего образования для максимально удовлетворения образовательных потребностей личности, подготовки высококвалифицированных кадров для различных отраслей экономики и жизнедеятельности общества, повышения конкурентоспособности национальной системы высшего образования, интеграции в мировое образовательное пространство

На основании статьи 58 Закона РК «Об образовании» от 2007 г., в республике введена процедура аккредитации организаций образования с целью признания их соответствия определенным стандартам и критериям. Различают следующие формы аккредитации; институциональная (всего учебного заведения) и специализированная (отдельных образовательных программ - специальностей).

Правительство страны, выполняя поручения Президента Республики Казахстан по интеграции страны в мировое образовательное сообщество, разработало программу обеспечения качества в образовании. Согласно этой программе, на период 2008-2011 г., пять национальных университетов - Казахский национальный университет им. аль-Фараби, Казахский национальный аграрный университет, Казахский национальный технический университет им. К. Сатпаева, Казахский национальный педагогический университет им. Абая и Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, приступили к проведению специализированной аккредитации по двум образовательным программам каждый, в различных аккредитационных агентствах.

Полученный опыт позволил разработать основные требования, стандарты и критерии аккредитации соответствующие мировому уровню. Были созданы ряд аккредитационных агентств - Национальный аккредита-

ционный центр, Независимое казахстанское агентство обеспечения качества образования, Казахстанское общество инженерного образования.

Западно-Казакстанским государственным университетом им. М. Утемисова в октябре 2009 года был подписан Договор о проведении институциональной аккредитации с Национальным аккредитационным центром (НАЦ). Выбор данного агентства был основан на том, что оно выступило разработчиком стандартов аккредитации, провело ряд обучающих семинаров во всех регионах Казахстана, ведущие вузы страны подписали с данным агентством договора о проведении аккредитации.

Процедура институциональной аккредитации включает в себя самооценку, которая проводится организацией образования и заканчивается составлением отчета о соответствии современным стандартам и критериям, предъявляемым организациям образования. Затем вуз посещает внешняя экспертная комиссия, для проверки содержащихся в отчете сведений и составляет свой отчет и рекомендации для Совета по аккредитации. На основании отчета о самооценке и отчета экспертов Советом по аккредитации (при НАЦ) выносится решение об аккредитации. В Совет входят представители органов власти, общественных организаций, высших учебных заведений, научных организаций, работодателей, студентов и международных экспертов.

Институциональная аккредитация - это оценка всех сторон деятельности высшего учебного заведения, которая охватывает вопросы определения миссии, цели и задач вуза; эффективности системы планирования и менеджмента; оценки состояния и качества образовательных программ; наличия квалифицированного профессорско-преподавательского состава; уровня научно-исследовательской работы; обеспеченности финансовыми, материально-техническими, библиотечными и информационными ресурсами.

В целях подготовки отчета по самооценке в ЗКГУ была создана рабочая группа в составе проректоров, директоров институтов и деканов факультетов, руководителей структурных подразделений. Самооценка вуза проводилась с помощью методов SWOT и ФОНД анализа, которые позволяют выявить сильные и слабые стороны университета, возможности развития и угрозы его деятельности; определить цели и задачи развития и средства их достижения.

Наряду с аналитическими, широко использовались методы социологического исследования. Так опросы показали, что для большинства абитуриентов и их родителей (88% опрошенных), ЗКГУ соответствует модели идеального вуза. Систематическое анкетирование работодателей позволило выявить рост числа удовлетворенных качеством подготовки выпускников ЗКГУ, так 22 % работодателей считают уровень подготовки очень высоким, 45 % считают высоким, 32 % организаций считают уровень достаточным для полноценной работы. Также по результатам опросов абсолютное большинство студентов выражают удовлетворенность качеством обучения, уровнем преподавания, материально-техническим, библиотечным и информационным обеспечением.

Выводы отчета по самооценке были подтверждены внешней экспертной комиссией, которая работала в Западно-Казакстанском государственном университете в мае 2010 года. В работе комиссии принимали участие ведущие специалисты в области образования Республики Казахстан, работодатели и студенты. Также в состав комиссии входил международный эксперт, председатель Высшего Аттестационного Комитета (ВАК) Болгарии, доктор наук, профессор А.В. Федотов.

Комиссия отметила многопрофильный характер вуза, который позволяет обеспечивать потребность региона в высококвалифицированных специалистах. Сегодня ЗКГУ осуществляет подготовку по 50 специальностям бакалавриата, 24 специальностям магистратуры, 4 специальностям докторантуры PhD, по направлениям: социальные науки и бизнес; технические науки и технологии; услуги; образование; гуманитарные науки; право; искусство; естественные науки.

Уровень успеваемости и качества обучения в университете также стали объектом внимания внешних экспертов. Так по итогам 2008-09 года успеваемость составила 98,5%, а качество

знаний, т.е. число студентов обучающихся на «хорошо» и «отлично», достигло 80%, что как отметила комиссия, является результатом роста профессионального уровня профессорско-преподавательского состава и совершенствования методик обучения.

Важнейшую роль в обеспечении качества играет материально-техническая база университета, состоящая из восьми учебных корпусов, лабораторий; (аналитической, физико-химических методов анализа, атомной адсорбции, физиологии растений и микробиологии, химических технологий, механики, оптики и атомной физики и др.), компьютерных классов, мастерских, спортивных и других сооружений.

Наличие широко развитой базы практик (насчитывается более 100 предприятий и организаций, где проходят практику студенты ЗКГУ), позволяет выпускникам университета овладеть навыками профессиональной практической деятельности еще в процессе обучения.

Комиссия отметила, что студенты ЗКГУ имеют возможность участвовать в совместных образовательных программах, в том числе с получением диплома зарубежных вузов, с университетами Германии, Польши, Турции, ведущими вузами России - РУДН, МГУ, Волгоградским государственным университетом, Саратовским государственным университетом и другими. Так, в текущем году ЗКГУ начал набор желающих на специальность магистратуры «Менеджмент» Российского университета дружбы народов, с получением диплома этого престижного вуза.

Уровень научных исследований в ЗКГУ определяется ведущими исследовательскими центрами. В частности, Ресурсный центр Национальной Академии Образования им. Ы.Алтынсарина, созданный на базе ЗКГУ занимается развитием 12-летнего образования в Казахстане, проблемой формирования личности на компетентностной основе. Центр региональных проблем экологии и биотехнологии ведет изучение природных экосистем и природно-техногенных геосистем, вносит большой вклад в сохранение биоразнообразия в регионе.

Широко развиты и международные научные исследования. Так, гербарный фонд, созданный при кафедре «Биологии и экологии» включен в список гербариев мира. В изучении его фондов принимают участие флористы Мадридского ботанического сада, Гетембургского университета (Германия), Волгоградского государ-

ственного университета, МГУ и др.

Внешняя экспертная комиссия отметила, что важнейшим условием прохождения аккредитации ЗКГУ, является существование в вузе системы непрерывного совершенствования качества образования на основе перспективного планирования, богатая 77-летняя история университета и традиции научной и образовательной деятельности, накопленный опыт модернизации и инновационных преобразований.

Сам процесс и процедура институциональной аккредитации ЗКГУ позволили вузу, опираясь на международные стандарты и критерии качества в образовании внести соответствующие коррективы в деятельность университета. Были внесены изменения и дополнения во внутривузовские нормативные документы по управлению учебной, научной и внеучебной деятельностью; разработаны механизмы совершенствования и корректировки долгосрочных направлений развития; внесены изменения и дополнения в методику оценки качества учебно-дидактических материалов и инновационных методов преподавания; значительно расширены службы поддержки студентов; усовершенствована система внутреннего мониторинга качества знаний и решены целый ряд других вопросов, в соответствии с международными стандартами качества в сфере образования.

Таким образом, подготовка и проведение аккредитации позволили ЗКГУ реализовать свою миссию, направленную на сохранение и приумножение научных, учебно-образовательных и воспитательных традиций одного из старейших вузов Казахстана, на основе евразийских идей межкультурного диалога и национального согласия, позволяющих Западно-Казакстанскому государственному университету им. М.Утемисова быть центром социальной, экономической, культурной модернизации региона. Данные успехи ЗКГУ им.М.Утемисова были подтверждены тем, что ЗКГУ вошел в число 500 известных университетов мира (в числе 7 вузов Казахстана по итогам независимого российского агентства «Рейтор»)

От всей души поздравляем ректора, академика Туякбая Зеитовича Рысбекова и коллектив Западно-Казакстанского государственного университета им. М. Утемисова с новыми успехами и желаем дальнейших высоких достижений в благородном деле воспитания и обучения новых поколений казахстанцев, будущего нашей страны.

